

Pojmowanie prawa przez Ministerstwo G...,

czyli na dwoje babka wróżyła

Przykład pierwszy

Departament Bezpieczeństwa Energetycznego Ministerstwa G... udzielał polskim elektrykom wiążącej interpretacji ustanowionego przez siebie prawa na temat uprawnień osób posiadających grupę kwalifikacyjną D oraz osób posiadających grupę kwalifikacyjną E.

Oto dwa spośród wielu listów w tej sprawie:

MINISTERSTWO GOSPODARKI I PRACY
Departament Bezpieczeństwa Energetycznego
Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa
Tel: (48 22) 621 11 64; Fax: (48 22) 693 40 35

Warszawa, dn. 20 WRU. 2004

DBE-IX/IL/5316 w/2004

Pan
Radosław Lenartowicz

Kierownik Samodzielnej Pracowni
Instalacji Elektrycznych
Instytut Techniki Budowlanej
ul. Ksawerów 21
02-656 Warszawa

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 15 września 2004r. o znakach NE/32/04 w sprawie interpretacji zakresu czynności i obowiązków osób posiadających grupę kwalifikacyjną D (dozór) oraz grupę kwalifikacyjną E (eksploatacja), przedstawiam następujące stanowisko.

Zgodnie z zapisami § 5 i § 6 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89 z 2003r. poz. 828), od osoby upoważnionej do dozoru (świadectwo kwalifikacyjne typu D) wymagana jest wiedza, jaką musi wykazać się osoba upoważniona do eksploatacji (świadectwo kwalifikacyjne typu E) oraz dodatkowych kwalifikacji wynikających z większego zakresu odpowiedzialności.

Z powyższego wynika, że osoba posiadająca kwalifikacje typu D, wymagane na stanowisku dozoru może wykonywać prace, dla których są wymagane kwalifikacje potrzebne na stanowisku eksploatacji (kwalifikacje typu E), a w szczególności prace kontrolno-pomiarowe.

Z poważaniem

MINISTERSTWO GOSPODARKI
Departament Bezpieczeństwa Energetycznego
Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa
Tel: (48 22) 621 11 64; Fax: (48 22) 693 40 35

Warszawa, dn. 21.02.2006.

DBE-X-076-IL/05
L. dz. 950/05

Pan
mgr inż. Bogdan Orlik

Dyrektor Biura
CETUS-Energetyka Gazowa Sp. z o.o.
ul. Wodzisławska 44.
44-266 Świerklany

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do Pana pisma z dnia 24 stycznia 2006r. w sprawie interpretacji zapisów §5 i §6 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 roku *w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci* (Dz. U. Nr 89, poz. 828 z późn. zm.), przedstawiam poniższe stanowisko.

Zgodnie §5 i §6 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 roku *w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci*, świadectwa kwalifikacyjne eksploatacji (kategoria „E”) muszą posiadać osoby wykonujące prace w zakresie obsługi, konserwacji, remontów, montażu i kontrolno-pomiarowym. Należy przez to rozumieć, że są to osoby bezpośrednio wykonujące czynności eksploatacyjne niezależnie od rodzaju i poziomu wykształcenia. Kwalifikacjami eksploatacji muszą się wykazywać wszystkie osoby zatrudnione na stanowiskach, na których wykonywana jest praca nazywana „fizyczną”.

Nie należy również twierdzić, że osoba posiadająca świadectwo kwalifikacyjne dozoru (kategoria „D”) może wykonywać wszystkie prace, które wykonują osoby z kwalifikacjami „E”. Świadectwa kwalifikacyjne kategorii „D” i „E” są to dwa, różniące się od siebie uprawnienia, upoważniające do różnych, odmiennych czynności:

- dozór, do kierowania czynnościami osób posiadających kwalifikacje określone świadectwami kategorii „E” oraz nadzoru nad właściwą eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (patrz § 5 pkt 2),
- eksploatacja, do wykonywania prac w zakresie obsługi, konserwacji, remontów, montażu i kontrolno-pomiarowym (patrz § 5 pkt 3).

Mimo że według § 6 rozporządzenia, wymagana wiedza osób ubiegających się o uzyskanie świadectw kwalifikacyjnych w kategorii „E” i „D”, w zakresie zasad i warunków wykonywania prac kontrolno-pomiarowych jest taka sama, to nie należy tego utożsamiać z uprawnieniami do ich praktycznego wykonywania.

Analiza zapisów pozostałych punktów § 6 ww. rozporządzenia wskazuje również na odmienne wymagania z zakresu wiedzy stawiane przed osobami ubiegającymi się o świadectwa kwalifikacyjne kategorii „D” oraz kategorii „E”. W przypadku świadectw „D” wymagana jest znajomości przepisów, norm, instrukcji itd., dla szerokiego spektrum prac i stanowisk, występujących w sektorze energetyki, natomiast dla świadectw „E” – znajomość zasad budowy, eksploatacji, działania, instrukcji postępowania w razie awarii urządzeń, instalacji i sieci.

Dlatego też osoba posiadająca tylko kwalifikacje kategorii „D” nie może zajmować się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci i w związku z tym wykonywać prace i czynności, dla których wymagane są kwalifikacje potrzebne na stanowisku eksploatacji (kwalifikacje kategorii „E”).

Z poważaniem,

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU
Andrzej Karuza

Oba powyższe listy interpretują postanowienia tego samego rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz.U. 03.89.828, 05.141.1189).

Przykład drugi

Departament Energetyki Ministerstwa G... udzielił polskim elektrykom wiążącej interpretacji ustanowionej przez siebie prawa¹⁾, odpowiadając na pytanie: **Czy kierujący zespołem pracowników kwalifikowanych może być jednocześnie dopuszczającym?**

Odpowiedź opublikował Biuletyn SEP „Informacje o normach i przepisach elektrycznych”, nr 88-89 ze stycznia-lutego 2007 r.

Z listów do Redakcji

CZY KIERUJĄCY ZESPOŁEM PRACOWNIKÓW KWALIFIKOWANYCH MOŻE BYĆ JEDNOCZEŚNIE DOPUSZCZAJĄCYM?

Pan Radosław Naumowicz z Radomia pisze:

Zwracam się z prośbą o wyjaśnienie, czy zgodnie z RMG z dn. 17.09.1999 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach i instalacjach elektrycznych kierujący zespołem pracowników kwalifikowanych może jednocześnie pełnić funkcję dopuszczającego, a zwłaszcza w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego.

Czy sytuacja, w której kierujący zespołem pracowników kwalifikowanych, pełniąc jednocześnie funkcję dopuszczającego, przygotowuje miejsce pracy, a następnie sprawdza przygotowanie miejsca pracy, przyjmuje je od siebie – jeżeli przygotowane zostało właściwie – jest prawnie dopuszczalne i zgodne z Rozporządzeniem?

Odpowiedź:

Ministerstwo Gospodarki – Departament Energetyki w piśmie DE-VII-KA/077/49/06 Ldz. 1101/06 z dnia 3 lipca 2006 r. w tej sprawie zamieściło interpretację rozporządzenia jak następuje:

Prawodawca mając na względzie najwyższe dobro jakim jest życie ludzkie ustanowił takie zasady organizacji pracy w energetyce, które w maksymalnym stopniu gwarantowałyby bezpieczeństwo przy wykonywaniu zleczanych prac. Nie ulega wątpliwości, że większość prac wykonywanych przy urządzeniach i instalacjach energetycznych stanowi szczególnie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego.

Wg § 2 pkt 17) ww. rozporządzenia funkcję dopuszczającego może pełnić wyznaczony przez poleceńodawcę pracownik posiadający ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku eksploatacji i upoważnienie pisemne od prowadzącego eksploatację przedmiotowych urządzeń i instalacji energetycznych do wykonywania czynności łączeniowych w celu przygotowania miejsca pracy. Natomiast wg § 2 pkt 19) funkcję kierującego zespołem pracowników może pełnić wyznaczony przez poleceńodawcę pracownik posiadający ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku eksploatacji kierujący zespołem pracowników.

Jednocześnie przepisy Rozdziału 3. ww. rozporządzenia pt. „Organizacja pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych” określają szczegółowe obowiązki osób, którym powierzono zapewnienie bezpiecznego wykonywania m.in. prac eksploatacyjnych, remontowych, rozruchowych itp., przy urządzeniach i instalacjach elektrycznych w tym dopuszczającego (§ 69, § 76 i § 85) i kierującego zespołem pracowników (§ 71 i § 85).

Uwzględniając ww. przepisy, uprawnionym jest stwierdzenie, że podstawowe zadania dopuszczającego i kierującego zespołem pracowników różnią się co do ich zakresu.

116

Informacje

Zdaniem Departamentu Energetyki przepisy ww. rozporządzenia nie zabraniają kategorięcznie łączenia funkcji dopuszczającego i kierującego zespołem pracowników.

Ponieważ postawione pytanie dotyczy prac wykonywanych w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego, decyzja odnośnie łączenia ww. funkcji podjęta powinna być za zgodą wykonawcy i poleceńodawcy, a dopuszczający powinien być imiennie wyznaczony przez poleceńodawcę i posiadać właściwe kwalifikacje i doświadczenie (świad. kwalif. D i E). Włączenie dopuszczającego do zespołu pracowników wykonujących prace powinno nastąpić dopiero po przygotowaniu miejsca pracy i dopuszczeniu do pracy.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Energetyki

Nr 88-89 117

¹⁾ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 września 1999 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych. Dz.U. 99.80.912 z późniejszymi zmianami.

Zastępca Dyrektora pobajdurzył i doszedł do wniosku następującego:

„Zdaniem Departamentu Energetyki przepisy ww. rozporządzenia **nie zabraniają kategorięcznie** łączenia funkcji dopuszczającego i kierującego zespołem pracowników.”

To znaczy zabraniają, ale nie zabraniają kategorięcznie?

A zdaniem prokuratora, w razie wypadku?

A skąd zastępca dyrektora wytrzasnął formułę **nie zabraniają kategorięcznie**? I może zechciałby wyjaśnić, jak w przepisach odróżnić nakazy i zakazy kategorięczne od mniej kategorięcznych i zgola niekategorięcznych? A czy zastępca skonsultował tę odpowiedź z Departamentem Prawnym ministerstwa, czy na własną rękę wystawił się na pośmiewisko?

Czyż nie prościej było napisać: nie wiem, nie mam pojęcia o takich sprawach, pracuję od niedawna, przyszedłem z nadania politycznego, nie próbuję się douczyć, bo w każdej chwili mogą mnie przemieść do ministerstwa rybołówstwa albo do ministerstwa dziedzictwa narodowego.